

[Lykketoft]

Vi tror, at Socialdemokratiet af mange grunde har en nøglerolle. Meget tyder ifølge Gallup på, at vi på grund af den meget store vælgertilslutning, vi har, er det parti, der har flest vælgere både blandt ja- og blandt nejsigerne. Men der var kun omkring 40 pct. af vores vælgere, der sagde ja. Det ved vi godt, og det er ikke så overraskende endda, når vi kender den stærke skepsis over for EF i almindelighed, der er, og når vi kender den store mistillid, man netop i det socialdemokratiske vælgerkorps har til de ledende ministre, der førte Maastrichtforhandlingerne.

Jeg mener naturligvis ikke, at et nej i protest mod den nuværende regering var formålstjenligt, men meget tyder på, at der var så mange af den slags nej, at de rigeligt kunne bestemme udfaldet den 2. juni.

Men så vil jeg sige, at jeg forstår i øvrigt generelt godt, hvis mange danskere reagerer med vrede og afmagt, fordi de oplever et politisk landskab, der for ofte præges mere af små taktiske fiduser end af ærlig vilje til brede og holdbare løsninger. Sandheden er jo, at for meget af tiden i de politiske forhandlinger går med leg om tal og beregningsforudsætninger. Jeg synes ikke, at det er mærkeligt, at fagøkonomerne i sidste nummer af bladet Samfundskøkonomi netop i denne forbindelse rejser en debat om faglig etik.

Endnu værre for det politiske systems troværdighed er det imidlertid, at mange føler mangelen på moralsk lederskab. Det føler de, når de hører om et justitsministerium og en regering, der overhører advarsler om lovstridig forvaltning. Det gjaldt, både når advarslerne kom udefra som i ambisagen, og når de kom indefra som i gebyrsagerne og ikke mindst i den såkaldte tamilsag.

Denne sidste sag handler for os om, hvorvidt vi har haft en justitsminister, der bevidst administrerede i strid med lovgivningen, og om vi har en statsminister, der medvirkede til at dække over det i forhold til Folketinget. Vi har alle kunnet gøre os vore tanker om det under de langstrakte afhøringer, men vi må også alle afvente højesteretsdommerens rapport, og derefter er det naturligvis op til Folketinget at drage de politiske konklusioner.

Men jeg vil gerne sige, at man under alle forhold vil finde Socialdemokratiet som den politiske hovedkraft i kampen mod små fiduser og

store manipulationer. Vi vil have mere kraft og mere perspektiv i kampen for øget beskæftigelse og for forandring og fornyelse af vores værdssamfund.

Vi ved godt, at i opposition er vores indflydelse ikke stor nok, men vi har i de forløbne år overalt søgt at trække netop i denne retning. Vi har gjort det med den endelige beslutning om en fast forbindelse til Sverige, som vi traf sidste eftersommer. I de aktuelle aftaler om store S-baneinvesteringer i hovedstaden, planlægning af Ørestaden, udbygning af Københavns Havn har vi understreget, at vi vil gøre, hvad vi kan, for at Danmark kan være med i konkurrencen med andre europæiske centre om nye arbejdspladser. Og vi tror, at udviklingen af Storkøbenhavn vil gavne hele landet.

Så lykkedes det jo i øvrigt også med finansloven for 1992 at få fremrykket vigtige samfundsinvesteringer ud over landet. Samtidig fik vi jo også i den forbindelse i et samarbejde ikke mindst med CD afværget store sociale forringelser.

Vi kan også glæde os over, at det lykkedes sammen med Det Radikale Venstre at skabe brede rammer for kommunal deltagelse i erhvervsudviklingsselskaber, sådan at vi bedst muligt kan udnytte samspillet mellem offentlig og privat virksomhed til at skabe arbejdspladser og til at skabe eksport af det danske værdssamfunds ideer, systemer og produkter.

Vi kan også glæde os over, at det i et samarbejde mellem S, SF og RV lykkedes at presse frem, at vi fik et tilfredsstillende 4-årigt forlig om at åbne adgangen til de videregående uddannelser. Samtidig fik vi økonomi til at forbedre uddannelsernes kvalitet, og det er meget vigtigt netop for det danske samfunds konkurrenceevne på længere sigt.

Vi fik også med det omstridte aktiveringsforlig et par principielle gennembrud, som vil vise sig at være vigtige. Kommunerne støttes til at fremrykke en påkrævet indsats med at udvide personalet i ældreomsorg og børnepasning, og der gives flere muligheder for orlov med dagpenge til selvvalgt uddannelse og til pasning af børn. Derved bliver der efter Arbejderbevægelsens Erhvervsråds skøn næste år plads til 33.000 af de ledige på arbejdsmarkedet.

Endelig fik vi med aftalen om indvandrerpolitikken taget væsentlige skridt til en bedre integration af de fremmede, der er kommet her-